

Yttrande Slutbetänkande (SOU 2022:6) Hälsa- och sjukvårdens beredskap - struktur för ökad förmåga

Er beteckning: S2022/01247

Inledning

Länsstyrelsen Västernorrland har ombetts lämna synpunkter på statens offentliga utredning ”*Slutbetänkande (SOU 2022:6) Hälsa- och sjukvårdens beredskap-struktur för ökad förmåga*”. Länsstyrelsen Västernorrland är i grunden positiv till utredningens förslag för att öka hälso- och sjukvårdens beredskap.

Utgångspunkterna i detta remissvar är att länsstyrelsen inte har några direkta uppgifter inom området hälso- och sjukvård. Länsstyrelsen Västernorrland lämnar därför synpunkter på utredningens förslag utifrån ett övergripande krisledningsperspektiv samt ett totalförsvarsperspektiv.

1.5 Förslag till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) (HSL)

Det föreslås i 2 kap. 8 § en definition på begreppet katastrof.

”Med katastrof avses i denna lag en situation i hälso- och sjukvården där resurserna är otillräckliga för att utföra vård som inte kan anstå med normala kvalitetskrav och där det inte heller är möjligt att inom kort tillföra de nödvändiga resurserna.”

Länsstyrelsen avstyrker införandet av begreppet katastrof och katastroftillstånd då betydelsen inte stämmer överens med det som utredningen avser. Betydelsen av katastrof är stor olycka med omfattande förstörelse eller personlig olycka. Länsstyrelsen anser att det inte är olyckor i sig som kan leda till katastrof i utredningens mening utan att begreppet snarare bör avse ett tillstånd i sig. Länsstyrelsen föreslår i stället begreppet nödläge eller nödsituation, som bättre signalerar att händelsen inte behöver vara direkt kopplat till hälso- och sjukvård utan också kan handla om andra händelser eller tillstånd i samhället, som har omfattande påverkan på hälso- och sjukvården.

5.2.1 Inrättande av ett beredskapsråd

Länsstyrelsen ser i grunden positivt på införandet av ett beredskapsråd på nationell nivå.

Däremot bör utformningen av detta råd i vår mening följa den grundläggande och övergripande strukturen samt det geografiska områdesansvaret för krisberedskap och totalförsvar.

Det saknas tydlighet i både Länsstyrelsens och Civilområdenas roll i det föreslagna beredskapsrådet för hälso- och sjukvård. Den ordinarie strukturen för både krisledning och totalförsvar bör alltid efterföljas. Där representationen för den regionala nivån bör finnas.

Länsstyrelsen Västernorrland vill också påpeka att det bör övervägas hur tydligt utpekat ansvar som kan läggas på Sveriges kommuner och regioner (SKR) som inte är en myndighet för att under kris och krig ha en utpekad roll i samverkan. Detta utifrån rådande krisledningsprinciper.

7.2.6 Förstärkningsresurser för sjuktransporter

Länsstyrelsen ser positivt på att det tillsatts ett regeringsuppdrag för att ta fram förslag till hur en modern nationell förstärkningsorganisation för sjuktransporter vid fredstida kriser och krig kan utformas.

Vid delbetänkande *"Hälso- och sjukvård i det civila försvaret - underlag till försvarspolitisk inriktning"* ¹yttrade länsstyrelsen Västernorrland även att det bör tas fram förslag på hur en regional förstärkningsorganisation för primära sjuktransporter vid krig kan utformas och att Socialstyrelsen bör få detta uppdrag. Det kan därför förtydligas hur den nationella förstärkningsorganisationen är tänkt att kunna användas av regionerna eller utredas om det bör finnas en regional förstärkningsresurs i respektive region. Med ovanstående anser Länsstyrelsen att det vore värdefullt att beakta situationer där en region eller kommun inte har möjlighet att utnyttja stöd från nationella förstärkningsresurser.

¹ Remiss om Hälso- och sjukvård i det civila försvaret - underlag till försvarspolitisk inriktning (SOU 2020:23) Länsstyrelsen Västernorrland Dnr. 457-3868-2020

Övriga synpunkter

Länsstyrelsen vill framhäva behovet av att se att samhällsstörningar som påverkar hälso- och sjukvården också kan ha omfattande påverkan på övriga samhället, som inte direkt är sjukvårdsrelaterade. Åtgärder kan behöva samordnas och vidtas i andra delar som inte endast berör hälso- och sjukvården. Däremot ifrågasätts inte att det finns behov av samordning av hälso- och sjukvårdsfrågor där samverkan kan ske endast av dessa parter enligt ordinarie sektorsansvar.

Länsstyrelsen Västernorrland anser att det är viktigt att det finns en tydlig övergripande krisledning som även innefattar hälso- och sjukvård i fred, kris och krig. Detta enligt gällande ledningsprinciper för kris och krig, där det är av vikt att det inte skapas parallella strukturer för arbetet med krisberedskap. Detta enligt tidigare fastslagna arbetssätt för geografiskt områdesansvar och ansvarsprincipen. Regeringens tidigare förtydliganden kring ansvarsprincipen med bäring på såväl ekonomi som organisation bör beaktas.

Beslutande

Beslutet har fattats av landshövding Berit Högman med beredskapshandläggare Tobias Lindberg som föredragande. Vid den slutliga handläggningen har även beredskapsdirektör Torbjörn Westman deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför underskrift.

Berit Högman
Landshövding

Tobias Lindberg
Beredskapshandläggare